

**ALEKSANDRAS
VASILIAUSKAS**

Žymus Lietuvos mokslininkas ekonomistas, strateginio valdymo specialistas, buvęs Lietuvos ekonomikos ministru, daug nuveikęs pertvarkant atgimusios valstybės ekonomiką, įnešęs didelį indėlį į ekonominės informacijos teorijos ir jos taikymų sritis.

Gimė 1940 m. sausio 25 d. Žvirgždžių kaime, Varnių valsčiuje. Mirė 2016 m. rugsėjo 12 d., palaidotas Vilniuje, Saltoniškių kapinėse.

A. Vasiliauskas 1958–1965 m. studijavo matematiką VU Fizikos-matematikos fakultete. 1972 m. Maskvos M. Lomonosovo valstybinio universiteto Ekonomikos fakultete apgynė ekonomikos mokslų kandidato disertaciją, o 1977 m. SSRS Mokslų akademijos Centriniam ekonomikos ir matematikos institute – ekonomikos mokslų daktaro disertaciją. 1980 m. Vilniaus universitetas suteiktas profesoriaus vardas. 1991–2009 m. – Lietuvos mokslų akademijos (LMA) narys ekspertas, 2009–2011 m. – LMA narys korespondentas; 2011–2015 m. – LMA tikrasis narys, nuo 2015 m. – LMA narys emeritas. 2009–2016 m. buvo LMA Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus pirmininku, LMA prezidiumo nariu.

Mokslinių tyrimų sritys: ekonominės informacijos teorijos, valdymo ir planavimo informacinės sistemos, Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą, šalies ekonomikos plėtros veiksniai ir strategijos, firmų ir įmonių strateginio valdymo problemos. Paskelbė per 120 mokslinių darbų,

parašė vienas ar su bendraautoriais 8 knygas. Prof. A. Vasiliauskas parengė 8 ekonomikos mokslų kandidatus, buvo daugelio doktorantūros komitetų narys.

Svarbiausios knygos: Ekonominių rodiklių kalbos modeliavimas (1973, rusų kalba), Sąjunginės respublikos liaudies ūkio valdymo automatizavimo pagrindai (1975, rusų kalba, bendraautoriai L. Konajeva, R. Rajeckas), Firmų strateginis valdymas (2001), Strateginis valdymas (2002, perspausdintas 2004, 2005, 2006, 2007), Strateginis valdymas – įmonių ir nacionalinės ekonomikos strategijų sintezė (2015), Sovietinės Lietuvos industrializacija: strateginiai sprendimai ir jiems įtaką dariusios asmenybės (2016).

A. Vasiliauskas turėjo didelę mokslinio darbo organizavimo ir praktinio ekonominio darbo patirtį: 1978–1989 m. buvo LSSR Valstybinio plano komiteto Liaudies ūkio planavimo ir ekonomikos mokslinių tyrimų instituto direktorius, 1993–1994 m. – Lietuvos Respublikos Prezidento Algirdo Mykolo Brazausko patarėjas ekonomikos klausimais, 1994–1995 m. – Lietuvos Respublikos ekonomikos ministras, 1997–1999 m. – Lietuvos mokslų akademijos Europos integracijos tyrimų centro direktorius. 1999–2008 m. – Lietuvos mokslų akademijos Ekonomikos instituto vyriausiasis mokslinis darbuotojas; 2008–2009 m. – direktorius. Daug pastangų skyrė Lietuvos ekonomikos plėtros ilgalaikėms strategijoms rengti ir įgyvendinti. Kartu su akad. Eduardu Vilku vadovavo ekspertų grupėms rengiant Lietuvos ekonomikos plėtros ilgalaikes strategijas iki 2015 ir 2020 m., Lietuvos nacionalinę energetikos strategiją iki 2020 m.

Prof. A. Vasiliauskas buvo Vilniaus (1980–1993) ir Kauno technologijos (1996–2006) universitetų profesorius, Kauno technologijos universiteto tarybos pirmininkas (2000–2006).

Akad. A. Vasiliauskas rengė ir teikė politikams bei valdžios institucijoms vertinimus ir siūlymus įvairiais valstybės ekonominės ir socialinės politikos klausimais. Subūrė 10 skyriaus narių kolektyvinei studijai, atskleidžiančiai svarbiausias grėsmes Lietuvos valstybės ir visuomenės sėkmingai raidai. Studijos rezultatai paskelbti visuomenei skirtoje trilogijoje „Nerimas“, išleistoje 2012, 2014 ir 2015 metais.

A. Vasiliauskas buvo Lietuvos pramonininkų konfederacijos komisijos pirmininkas (2006–2011) Vytauto Andriaus Graičiūno nominacijai už vadybos mokslininkų ir praktikų nuopelnus, Lietuvos banko ir LMA komisijos pirmininkas (2013–2015) Vlodo Jurgučio premijai už reikšmingus pastarųjų penkerių metų mokslo darbus Lietuvos bankininkystės, finansų, pinigų ir makroekonomikos srityse teikti. LR Seimo komisijos, skiriančios Nepriklausomybės stipendijas humanitarinių ir socialinių mokslų srities jauniems mokslininkams, narys (2000–2015).

Už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje akad. A. Vasiliauskas 2007 m. apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

Akademikas Aleksandras Vasiliauskas pelnė visuomenės, kolegų ir mokinių pagarbą bei padėką. Jis buvo pilietiškąs, išskirtinių įžvalgų ir erudicijos žmogus, turėjęs nepaprastą humoro jausmą. Mėgo keliauti, domėjosi Lietuvos priešistorė ir istorija, grojo armonika.

Parengė

LMA Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus
mokslinė sekretorė Aurika Bagdonavičienė

Naudoti šaltiniai:

1. Asmens byla. LMA archyvas.
2. LMA Humanitarinių ir socialinių mokslų skyriaus archyvinė medžiaga
3. [http://lietuvai.lt/wiki/Aleksandras_Vasiliauskas_\(1940\)](http://lietuvai.lt/wiki/Aleksandras_Vasiliauskas_(1940))

Virginijos Valuckienės nuotrauka